

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים
פקודי
מאחד עד עשר... איפה אתה?

יצא לאור בתאריך:
כ"ז אדר א' תשס"ח

פרשה:
פקודי

כותרת:
מאחד עד עשר... איפה אתה?

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים

פקודי

מאחד עד עשר... איפה אתה?

פרשת ויקהל

מאחד עד עשר... איפה אתה?

לאחרונה מישהו שאל אותי אם שמעתי על שחקן כדור-סל מסוים בקליבלנד, כששאלתי אותו מה מיוחד בו שהוא כל כך מפורסם, הלה השיב לי שעיקר חשיבותו שגובהו מגיע כמעט לשבע פיט.

נוכרתי שבתור ילד ב'חדר' המורה לימד אותנו את הסיפור של משה רבינו שהרג את עוג מלך הבשן שהיה ענק, והמורה הוסיף שגם משה רבינו היה גבוה מאד והוא התנשא לעשר אמות שהם 15 פיט, וכמו שהגמרא במסכת ברכות (נ"ד ע"ב) אומרת "משה כמה הוה עשר אמות".

באותה הזדמנות המורה הוסיף לספר לנו שפרעה היה בגובה אמה אחת, וכמו שהגמרא במו"ק (י"ח ע"א) אומרת "פרעה שהיה בימי משה, הוא אמה וזקנו אמה".

ואני במוח הילדותי שלי ניסיתי לדמיין לעצמי את הפגישות פנים אל פנים בין משה הענק שגובהו 15 פיט לבין פרעה הננס שהיה בגובה של אמה... וברור שזה יכול להיות – המשכתי להרהר אז – כי בתורה יש עוד ענקים כמו עוג, ובכלל אם הקב"ה יכול לעשות ניסים כמו קריעת ים סוף, להפוך מים לדם ולדבר אל אנשים כמו במ"ת, אז הרבה יותר קל לעשות את משה רבינו עשר אמות גובה...

עד שלפני כמה שנים למדתי שהמפרשים מסבירים (ראה נחלת יעקב, מהרש"א) שמה שהגמרא אומרת שמה היה עשר אמות גובה אין זה בגשמיות כפשוטו אלא הגמרא רוצה ללמדנו משהו יותר עמוק. וזה שפרעה היה בגובה אמה אחת, מסביר המהר"ל מפראג בספרו באר הגולה (עמ' צט) שזה גם לא כפשוטו.

הרבי (בשיחת ש"פ פקודי תש"ל, חומש קול מנחם עמ' 287) מבאר שמפשוטות הכתובים משמע שהוא לא היה בגובה של עשר אמות, ומצד שלשה טעמים: [א] היתכן שפרט כזה מפליא ואינו רגיל כלל על משה רבינו לא יהיה מרומז אפילו בפסוק כלשהו? כל התורה מדברת על משה רבינו ואין אפילו צל צלו של רמז על גובהו המשמעותי!

פרוייקט בחסות "משרד השלוחים"

יצא לאור בתאריך: כ"ז אדר א' תשס"ח
הדברים על אחריות הכותב בלבד

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים פקודי מאחד עד עשר... איפה אתה?

[ב] אנו מוצאים בפרשת שמות שבנות יתרו כששבו אל אביהן, הוא שאל אותן "מדוע מיהרתן בא היום, ותאמרן איש מצרי הצילנו מיד הרעים". שואל הרבי אם משה היה כ"כ גבוה הן היו צריכות לומר שאדם ענק שגובהו עשר אמות הציל אותן, הרי מצריים יש מאות אלפים ואין זה פרט מזהה, משא"כ אדם ענק בגובהו זהו פרט חריג שמייחד אותו מעל כולם, מכך שבנות יתרו לא אמרו לאביהן את הסימן הזה של הגובה, משמע שלפי פשוטו של מקרא משה רבינו לא היה כל כך גבוה.

[ג] בפרשת השבוע מסופר שעם ישראל הכין את כל החפצים והקרשים של המשכן ואז הם הביאו את הכל למשה. רש"י אומר על הפסוק "ויביאו את המשכן" (ל"ט, ל"ג) – "שלא היה יכול להקימו שום אדם מחמת כובד הקרשים שאין כח באדם לזקפן ומשה העמידו, אמר משה לפני הקב"ה איך אפשר הקמתו על ידי אדם, אמר לו עסוק אתה בידך נראה כמקימו ומיד נזקף וקם מאליו וזה שנאמר הוקם המשכן הוקם מאליו מדרש רבי תנחומא".

שואל הרבי, אם משה רבינו היה עשר אמות גובה והקרשים הרי ג"כ היו בגובה עשר אמות, מדוע אפוא היה צורך בנס כדי להקים את המשכן, והרי כל אדם יכול להקים חפצים שהם כמדת גובהו?

אלא אומר הרבי, שבפשוטו של מקרא משמע שמשה רבינו לא היה כל כך גבוה.

וא"כ נשאלת השאלה מה רוצה הגמרא לומר לנו בזה שהיא כותבת שמשה רבינו היה גבוה עשר אמות ואילו פרעה היה בגובה של אמה אחת.

כשרוצים לומר על מישהו שהוא בחור לענין אומרים שהוא "עשר"..." ; כששואלים ילד כמה נהנית בקעמפ נוקטים בלשון – "מאחד עד עשר" (שאחד זה הכי גרוע ועשר הכי מצויין); כך גם כשהרופא שואל מהי מדת הכאב שאתה חש, וכך בכל פורום יש מספרים "מאחד עד עשר"...

כששואלים אדם כיצד אתה מעריך את הדרשה של הרב, מאחד עד עשר, שאחד הוא הכי גרוע ועשר זה אומר שהדרשה היתה מצויינת ממש...

מהיכן התופעה הזאת באה? הקב"ה ברא את העולם בעשרה מאמרות ולכן השלימות בכל דבר הוא במספר עשר. ולכן הדברות הן במספר עשר, ומנין מורכב מעשרה אנשים שזהו דבר מושלם ולעשרה

פרייקט בחסות "משרד השלוחים"

יצא לאור בתאריך: כ"ז אדר א' תשס"ח
הדברים על אחריות הכותב בלבד

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים פקודי מאחד עד עשר... איפה אתה?

יהודים יש כח כמו למליון איש כי זוהי שלימות. וכך יש גם עשר דרגות בתוך עם ישראל מראשיכם שבטיכם ועד שואב מימך וחוטב עציך (ראה לקו"ש ח"ל ע' 2).

וכך גם בענין ה'זמן', יש את עשרת ימי תשובה שזהו שלימות ענין התשובה, וגם בענין ה'מקום' ישנם עשר דרגות של קדושה בארץ ישראל, וכמו שהרמב"ם מביא בהלכות בית הבחירה פ"ז הלכה י"ג: "עשר קדושות הן בארץ ישראל וזו למעלה מזו", מתחיל מעיר רגילה בישראל ועד ירושלים שהיא קדושה יותר, והר הבית יותר מזה וכו' עד למקום קודש הקודשים.

ולכן כשהגמרא רוצה לתאר לנו את גדלותו וקדושתו של משה רבינו היא נוקטת ואומרת שהוא היה עשר אמות גובה, דהיינו שהוא הגיע לתכלית השלימות, מבחר המין האנושי; ולעומתו פרעה מלך מצרים שהוא מסמל את תכלית הקליפה אומרים שהוא היה גובה של אמה אחת בלבד, הכי נמוך שיכול להיות מבחינה רוחנית.

יהודים מעולם לא היו החבר'ה הגבוהים בכיתה, לא מהם תבוא הישועה במשחקי כדור-סל וכדו', בגשמיות ישנם אנשים גבוהים יותר וישנם גבוהים פחות, זהו דבר שאינו בשליטתנו ואינו בבחירתנו אלא כך ה' עשה. אולם מידת הגובה הרוחני – נתון ומסור לידינו. כל אחד מאתנו יכול ברגע אחד לצמוח ולגדול מאמה אחת לעשר אמות גובה, ברגע אחד הוא עשוי להתעלות ברוחניות ולהגיע לגובה של עשר אמות. הקב"ה נתן לנו את הכלים להגביה את עצמנו שכולנו נהיה עשר!